

Dato 23.1.2009

Tidligere dato 15.11.2005

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

- 1.1 Identifikasjon av artiklen**
- 1.1.1 Handelsnavn**
TEMABOND ST 300
- 1.1.2 Produktkode**
162 -serie
- 1.2 Bruk av stoffet/preparatet**
- 1.2.1 Anvendelsesområde**
Malerarbeid.
Produkttype: En to komponent epoxy maling.
- 1.3 Identifikasjon av ansvarlig firma**
- 1.3.1 Leverandør**
Tikkurila Norge AS
- 1.3.2 Kontaktopplysninger**
- Postkontor boks** Stanseveien 25
Postkode og postkontor 0976 OSLO
NORGE
Telefon +47 22 803 290
- 1.3.3 Produsent / salg i Finland**
Tikkurila Oy
PB 53
FI-01301 VANTAA
FINLAND
Telefon: +358 9 857 71
Telefaks: +358 9 8577 6936
- 1.3.4 Ansvarlig for sikkerhetsdatabladet**
Tikkurila Oy, Product Safety, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Telefonnummer for nødtilfelle**
- 1.4.1 Telefon nummer, navn og adresse**
Giftinformasjonssentralens vakttelefon: 22 59 13 00

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Brannfarlig.
Irriterende, Xi
Farlig for miljøet, N
Irriterer øynene og huden. Kan gi allergi ved hudkontakt. Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
Informasjoner på varseletikett fins i punkt 15.1.

3. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

- 3.1 Farlige komponenter**
3.1.1 CAS nummer	EINECS	3.1.2 Kjemisk navn for materiale	3.1.3 Konsentrasjon	3.1.4 Klassifisering
25068-38-6	500-033-5	Epoksyharpiks (mv < 700)	25 - 50 %	Xi, N; R36/38-43-51/53
68081-84-5	268-358-2	Glycidyleter	1 - 5 %	Xi, N; R36/38-43-51/53
1330-20-7	215-535-7	Xylen	1 - 5 %	Xn; R10-20/21-38
78-83-1	201-148-0	Isobutanol	1 - 5 %	Xi; R10-37/38-41-67
100-41-4	202-849-4	Etylbenzen	0 - 5 %	F, Xn; R11-20
- 3.1.7 Ytterligere informasjon**
Se punkt 16 for full tekst av R-setninger.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

- 4.1 Ytterligere råd**
Ved vedvarende symptomer eller i tvilstilfeller kontakt lege. Gi ikke drikke eller noe å spise ved bevisstløshet.
- 4.2 Innåndning**
Sørg for ro varme og frisk luft. Ved åndedrettsstans gi kunstig åndedrett. Legg pasienten i stabilt sideleie og hold vedkommende varm med teppe el lign. Tilkall straks lege.
- 4.3 Hudkontakt**
Forurenset tøy fjernes straks, og tilsølt hud vaskes grundig med såpe og vann. Hudrensemiddel kan brukes. Bruk ikke løsningsmiddel eller tynner.
- 4.4 Øyenkontakt**
Fjern evt. kontaktlinser. Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Skyll øyet i minst 10 minutter. Kontakt lege.
- 4.5 Svelging**
Fremkall ikke brekninger. Hold pasienten i ro. Søk øyeblikkelig legehjelp.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

- 5.1 Egnede slukningsmidler**
Brann slukkes med alkohol motstandsdyktig skum, karbondioksid, pulvere eller vannstråle.
- 5.2 Slukningsmidler som av sikkerhetsgrunner ikke må anvendes**
Bruk ikke sterk vannstråle som muligjor spredning av brannen.
- 5.3 Spesielle farer**
Ved brann vil det dannes tett, sort røyk. Forbrenningsproduktene er helsefarlige. Egned åndedrettsvern kan være nødvendig. Avkjøl utsatte lukkede beholdere med vann. La ikke spill fra brannslukningsarbeid renne ut i avløp eller vannveier.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

- 6.1 Personlige forsiktighetsregler**
Fjern mulige antenneskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå innåndning av damp og kontakt med huden. Se tiltak for personlig vern under punkt 7 og 8.
- 6.2 Miljømessige forsiktighetsregler**
Søl må ikke slippes ut i avløp eller vannveier. Ved forurensing av sjø, vann eller avløp skal myndighetene informeres i henhold til norsk lovgivning.
- 6.3 Rengjøringsmetoder**
Avfallet skal samles opp med et ikke-brennbart, absorberende materiale som f. eks. sand, jord, vermikulitt, diatomisert jord. Legg avfallet i egned spann/container i henhold til norsk lovgivning (se punkt 13). Rens fortrinnsvis med rengjøringsmidler; unngå bruk av løsemidler.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

- 7.1 Håndtering**
Dampene er tyngre enn luft og kan spres langs bakken. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Forhindre dannelsen av brennbare eller eksplosive blandinger og unngå dampkonsentrasjoner høyere enn administrativ norm. Kjemikaliet må ikke brukes i nærheten av åpen ild eller andre antenneskilder. Bruk eksplosjonssikkert el. utstyr. Kjemikaliet kan lades elektrostatisk; sørg for jording ved overførsel fra en beholder til en annen. Operatører bør bære antistatiske klær og fottøy og gulvet bør være ledende. Hold emballasjen lukket og adskilt fra antenneskilder. Bruk gnistsikkert verktøy. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå innåndning av støv, småpartikler og sprøytetåke som oppstår ved bruk av kjemikaliet. Unngå innåndning av slipestøv. Røyking, spising og drikking er ikke tillatt i påføringsområdet. Personlig verneutstyr se punkt 8. Bruk aldri trykk for å rengjøre emballasjen: emballasjen er ikke en trykkbeholder. Bruk alltid emballasje av samme materiale som originalemballasjen. Se forøvrig Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Dato 23.1.2009

Tidligere dato 15.11.2005

7.2 Oppbevaring

Lagres i henhold til Lov om Brannfarlige varer. Lagres på et tørt, ventilert sted, vekk fra varme eller direkte sollys. Hold produktet vekk fra antennelseskilder. Hold produktet vekk fra oksiderende kjemikalier, sterke baser og sterke syrer. Røyking forbudt. Uvedkommende ingen adgang. Åpnet emballasje må lukkes omhyggelig og oppbevares stående for å forhindre lekkasje.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Utsettelsesgrenseverdier

8.1.1 Administrative normer

Xylen	25 ppm (8 h)
Etylbenzen	5 ppm (8 h)
Isobutanol	25 ppm (8 h)

8.1.2 Informasjon angående grenseverdier

AN = Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2007, Arbeidstilsynet, Norge.

8.2 Eksponeringskontroll

8.2.1 Eksponeringskontroll på arbeidsstedet

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er mulig, skal det skje ved bruk av punktavsug og god generell ventilasjon. Dersom dette ikke er tilstrekkelig for å overholde de administrative normer må egnet åndedrettsvern anvendes. Unngå hudkontakt og innånding av sprøytetåke og damper.

8.2.1.1 Åndedrettsvern

Hvis operatørene blir eksponert for konsentrasjoner over administrativ norm må egnet godjent åndedrettsvern brukes. (Kombinasjonsfilter A/P evt. åndedrettsvern med friskluft).

8.2.1.2 Håndbeskyttelse

For vedvarende og gjentatt håndtering, bruk godkjent hansker av for eksempel nitril. Beskyttelseskremer kan beskytte hud som er utsatt for eksponering. Påfør aldri tilsølt hud beskyttelseskremer.

8.2.1.3 Øyebeskyttelse

Bruk egnede beskyttelsesbriller eller ansiktsskjerm som beskyttelse mot sprut.

8.2.1.4 Hud og kroppsbeskyttelse

Bruk evt. antistatisk arbeidstøy av naturfiber eller syntetiske fibre som tåler høye temperaturer.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Generell informasjon (utseende, duft)

Farget viskos væske, sterk lukt

9.2 Viktig helse sikkerhet og miljø informasjon

9.2.2 Kokepunkt/område 137 - 145 °C *)

9.2.3 Flammepunkt 25 °C *)

9.2.5 Eksplosjonsevne

9.2.5.1 Lavere eksplosjonsgrense 1,0 vol-% *)

9.2.5.2 Øvre eksplosjonsgrense 7,0 vol-% *)

9.2.7 Damptrykk 0,7 kPa (20 °C) *)

9.2.8 Relativ tetthet 1,46 - 1,59

9.2.9 Løselighet

9.2.9.1 Vannoppløselighet Uløselig

9.3 Andre opplysninger

Rel. damptetthet (BuAc=1) :0,76 *)

*) = Xylen

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Forhold som skal unngås

TEMABOND ST 300

Dato 23.1.2009

Tidligere dato 15.11.2005

Produktet er stabilt ved de anbefalte håndterings- og oppbevaringsbetingelser (se avsnitt 7).

10.2 Materialer som skal unngåes

Hold vekk fra oksidasjonsmidler, sterkt sure og sterkt basiske materialer for å unngå eksoterme reaksjoner.

10.3 Farlige nedbrytningsprodukter

Ved utsettelse for høye temperaturer kan det dannes helsefarlige nedbrytningsprodukter som karbonmonoxid (CO), karbondioxid (CO₂), helsefarlig røyk og nitrogenoksider (NO_x).

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE**11.1 Akutt giftighet**

Se punkt 11.5.

11.2 Primærirritasjon

Se punkt 11.5.

11.3 Sensibilisering

Baserat på egenskapene til epoksyforbindelsene og toksikologiske data for lignende produkter, kan dette produktet være allergifremkallende og irriterende. Produktet inneholder lav molekylær epoksy som irriterer øyne, slimhinner og hud. Gjentatt hudkontakt kan føre til irritasjon og allergi, muligens med kryssallergi for andre epoksyforbindelser.

11.5 Menneskelig erfaring

11.5.1 Innånding: Eksponering for de enkelte løsemidlene i konsentrasjoner over administrativ norm kan føre til skadelige effekter på slimhinner og åndedretsorgan, samt effekter på nyrer, lever og nervesystem. Symtomer kan være hodepine, svimmelhet, slapphet, muskulær svakhet, ørhet og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Langvarig og gjentatt eksponering kan gi irritabilitet, hukommelses- og konsentrasjonsvansker.

11.5.2 Hudkontakt: Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake avfetting av huden. Dette kan gi ikke-allergisk eksem og opptak gjennom hud. Sprut i øynene kan gi irritasjon og mulig fare for reversibel øyeskade.

11.5.3 Øvrige effekter: -

12. OPPLYSNINGER OM MILJØFARE**12.1 Ekotoksitet****12.1.1 Vann toksitet.**

Epoksyharpiks (mv < 700): LC50 = 1,5-7,7 mg/l, onchorynchus mykiss; giftig. EC50 = 1,0 mg/l, daphnia magna; giftig. IC50 = 18 mg/l, green algae (selenastrum capricornutum), 72 h; skadelig

12.3 Vedvarehet/nedbrytelighet**12.3.1 Biologisk nedbrytning**

Epoksyharpiks (mv < 700): 2-3 %, 28 d, OECD 301D

12.4 Biooppsamling potensial

Epoksyharpiks (mv < 700): oktanol/vatten koeffisient log Pow = 2,8-4

12.6 Andre uønskede virkninger

Det er ingen tilgjengelige data på selve produktet. Produktet må ikke slippes ut i avløp eller vannveier.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Produktrester: Må ikke slippes ut i avløp eller vannveier. Spill skal deponeres i henhold til lokale myndigheters anvisning. Flytende rester av produktet må avhendes som farlig avfall med EAL-kode: 08 01 11 maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer.

13.2 Innpakningavfall: Tom emballasje skal bringes til lokal resirkulering, gjenvinning eller destruksjon i henhold til lokale regler på kommunal avfalls plass.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN No 1263

14.2 Emballerings gruppe III

TEMABOND ST 300

Dato 23.1.2009

Tidligere dato 15.11.2005

14.3	Land transport	
14.3.1	ADR/RID-klasse	3
14.3.3	Teknisk Betegnelse	paint
14.4	Sjø transport	
14.4.1	IMDG-klasse	3
14.4.2	Proper shipping name	paint
14.4.3	Ytterligere informasjon	EmS: F-E,S-E
14.5	Luft transport	
14.5.1	ICAO/IATA-klasse	3
14.5.2	Proper shipping name	paint

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1	Informasjon angående varselsmerkelappen
15.1.1	Bokstav kode varselssymbol og fareindikasjoner for preparatet
	Xi Irriterende
	N Farlig for miljøet
15.1.2	Navn på ingrediensene gitt på varselsmerkelappen
	Xylen
	Epoksyharpiks (mv < 700)
15.1.3	R-setning(er)
	R10 Brannfarlig.
	R36/38 Irriterer øynene og huden.
	R43 Kan gi allergi ved hudkontakt.
	R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
15.1.4	S-setning(er)
	S23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
	S24 Unngå hudkontakt.
	S26 Får man stoffet i øynene, skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
	S29 Må ikke tømmes i kloakkavløp.
	S36/37 Bruk egnede verneklær og vernehansker.
	S38 Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
15.1.5	Spesielle bestemmelser på visse preparasjoner
	Inneholder epoksyforbindelser. Se informasjon fra produsenten.
15.2	Nasjonal bestemmelses informasjon:
	Deklarasjonsnr: 81464

16. ANDRE OPPLYSNINGER

16.1	Fullstendig ordlyd for enhver R-frase som henvist til i kapitler 2 og 3
	R11 Meget brannfarlig.
	R20 Farlig ved innånding.
	R10 Brannfarlig.
	R36/38 Irriterer øynene og huden.
	R43 Kan gi allergi ved hudkontakt.
	R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
	R20/21 Farlig ved innånding og hudkontakt.
	R37/38 Irriterer luftveiene og huden.
	R38 Irriterer huden.
	R41 Fare for alvorlig øyeskade.
	R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet
16.4	Tilleggsinformasjon

TEMABOND ST 300

Dato 23.1.2009

Tidligere dato 15.11.2005

Korrigert yrkeshygienisk luftbehov: YL-tall 801-1600 m³/l

Opplysningene i dette HMS-databladet er basert på vår nåværende viten og på norske lover og forskrifter. Det er alltid brukerens ansvar å oppfylle kravene fastlagt i nasjonal lovgivning. Opplysningene bør oppfattes som en beskrivelse av de sikkerhetskrav som stilles til kjemikaliets, og er ingen garanti for kjemikaliets egenskaper.

Underskrift

d1/ars